

ZAFERE KADAR

GENÇ YOLDAŞ

DEVİRİM BİZİZ BİZ DEVRİMİZ

Sayı: 70, Şubat 2013

Fiyatı: 1 TL KDV Dahil

DENİZLERDEN SEYİTLERE
idamlar bizi yıldırılmaz

Seyit Konuk

Necati Vardar

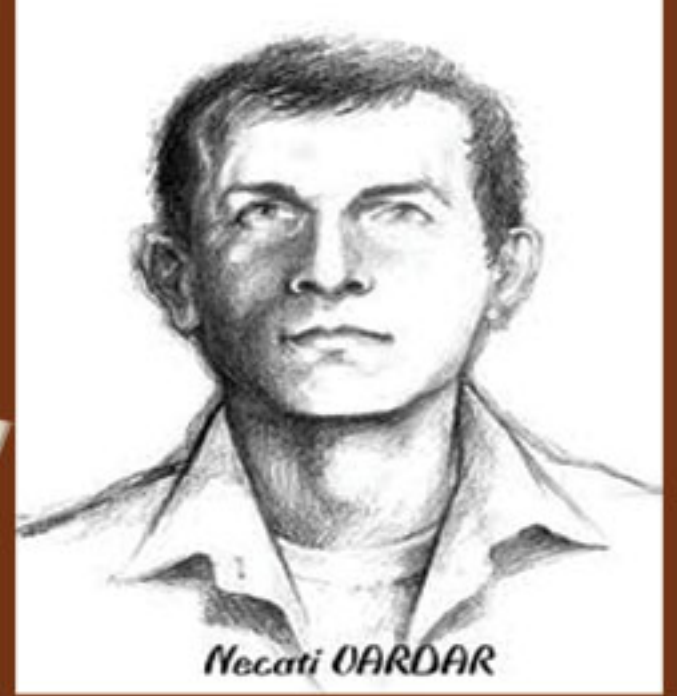
İ. Ethem Coşkun

13 MART'I UNUTMADIK
UNUTURMAYACAĞIZ

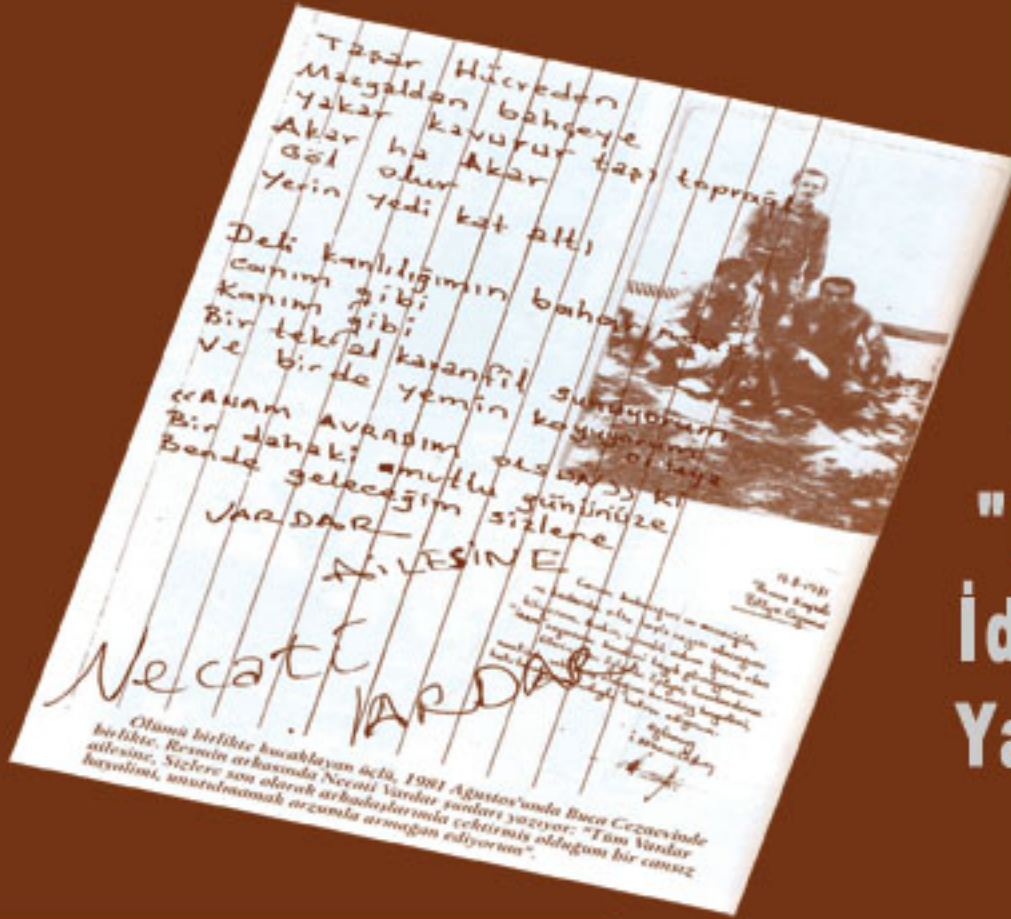

İbrahim Ethem COŞKUN

"Biz bu davaya baş koyduk.
Başımız devrime, halkımıza
ve partimize feda olsun."

Necati VARDAR

"Hoşçakal yoldaş.
İdam bize vız gelir.
Yaşasın sosyalizm."

Seyit KONUK

"Korku sizinle her gün yaşayacak.
Cellatlardan ve onların
devletinden hesap sorulacak.
Kahrolsun faşizm."

Onların Anısına

Merhaba Genç Yoldaşlar

Genç yoldaşın elinizdeki Şubat sayısı Türkiye devrim tarihinde önemli bir yer edinen üç genç sosyalist işçiye adanmıştır. 1982'de 13 Mart günü İzmir Buca ceza evinde idam edilen üç devrimci işçi; Seyit Konuk, Necati Vardar, İbrahim Ethem Coşkun bugün bizlerin devrim mücadelesinde yaşıyor. Adları adımız, Adları Onur diyerek onların bayraklarını dalgalandırıyoruz. Ölümün karşısında boyun eğmeden davalarını ve partilerini savunan yoldaşlar yolumuzu aydınlatıyor. Bizlerde onların aydınlattığı bu şanlı mücadele yolunda yürümekten geri durmayacağız. Çünkü onlar gençliğe bayrak, mücadelelerine ışık oldular!

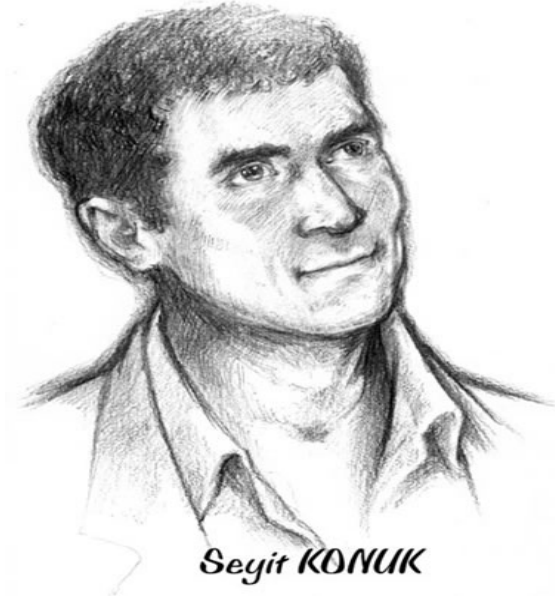

*Komsomol Marşı
Devrimci kavganın şahdamarı
Yaşıyor 13 Mart Savaşçıları
Yıkıyor burjuvanın topunu
Açıyor komsomolun ufkunu*

*Proletarya verdi üç yiğidini
Bayraklaştırdı gelecek ümidini
Ölümsüzleştirdi eserini
Necati, Ethem, Seyit yoldaşlar*

*Esin oldular kavganın hasına
Bayrak oldular komsomolun adına
Proletaryanın devrim bakışına
Bayrak oldu 13 Mart savaşçıları
Işık oldu 13 Mart Savaşçıları*

SEYİT KONUK'UN SON MEKTUBU

Savaşız sömürsüz bir dünya için savaştık.

Onun için ölüyoruz.

Biz bu davaya baş koyduk.

Başımız devrime, halkımıza, partimize feda olsun.

Kahrolsun faşizm.

Yaşasın Kürt ve Türk Halklarının mücadele birliği.

İdamlar bizi yıldırılmaz.

Hoşcakalın.

Elveda yoldaşlar...

13.03.1982 İzmir

Gece 01.25-03.05

SEYİT KONUK : 1958'de Tokat'ta doğdu. Yoksul bir ailenin çocuğuydu. 18 yaşında devrimci mücadelesini örgütlü bir şekilde THKO/MB saflarında sürdürmeye başladı. Örgütlü mücadelesini işçiler arasında sürdürmek üzere İzmir'e geldi. İzmir Tariş Üzüm İşletmelerinde çalışmaya başladı. Tariş'te sınıf mücadelesi içerisinde kısa sürede öncü işçi konumuna yükseldi. Tariş direnişini örgütleyenler arasında ve en ön sıralarda yer aldı. Tariş direnişi sırasında çıkan çatışmalarda yaralandı. Tariş'te THKO/MB'nin "*İşçi Komitesi*" üyesi ve fabrika sorumlusuydu. Tariş'ten atıldıktan sonra çeşitli sanayi işletmelerinde çalıştı ve mücadelesini sürdürdü. İzmir'de İplik – İş ve Birleşik Maden – İş sendikalarının kurulmasında aktif yer aldı. Mart 1980'de hareketin İzmir işçi komitesinde yer aldı.

24.4.1980 – 29.4.1980'de faşist müteahhit Nuri Yapıcı ve MHP il sekreteri Turan İbrim'in cezalandırılması eylemlerini gerçekleştirdi. İbrahim yoldaşla birlikte yakalandı. 13 Mart 1982'de İzmir Buca Cezaevi'nde idam edildi.

İBRAHİM ETHEM COŞKUN'UN SON MEKTUBU

Savaşız sömürsüz bir dünya için savaştık.

Onun için ölüyoruz.

Biz bu davaya baş koyduk.

Başımız devrime, halkımıza, partimize feda olsun.

Kahrolsun faşizm.

Yaşasın Kürt ve Türk Halklarının mücadele birliği.

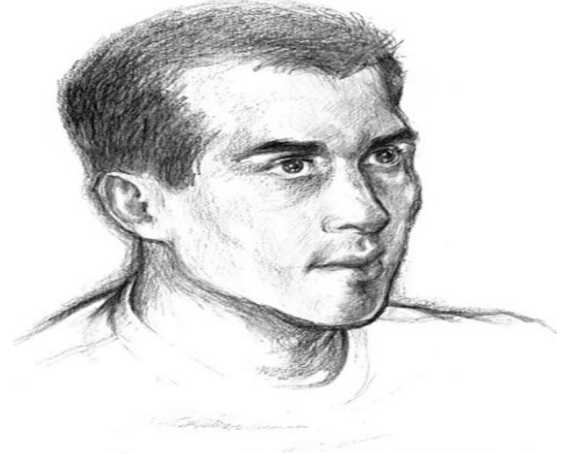
İdamlar bizi yıldırılmaz.

Hoşcakalın.

Elveda yoldaşlar...

13.03.1982 İzmir

Gece 01.25-03.05

İbrahim Ethem COŞKUN

İBRAHİM ETHEM COŞKUN : 1959'da Gaziantep'te doğdu. İlk, ortaokulu Yavuzeli'nde bitirdi. Ortaokulda devrimcilerle tanıştı. Lise sürecinde THKO taraftarı olarak çalıştı. THKO ayrışma sürecinde THKO/MB'nin ideolojik politik yönlendiriciliği doğrultusunda tutum aldı. Antep ve Adana'da okuduğu lise döneminde gözaltı ve okuldan uzaklaştırma, disiplin cezaları aldı. 1977'de Yavuzeli THKO/MB'nin öğrenci gençlik komitesinde, daha sonra gençlik komitelerinde görev aldı. Gençliğin Anti – faşist kavgasında ihtilalci ruhla görev aldı. 1978 sonlarında hareket tarafından İzmir'e gönderildi. 1979 – 80 arası İzmir THKO/MB'nin işyeri, fabrika komitelerinde yer aldı. Çalıştığı işyerinde Bağımsız Birleşik Maden İş Sendikasını yoldaşlarıyla kurdu. Aynı sendikanın İzmir şube başkanlığına getirildi. Sendika başkanı olduktan sonra hareketin İzmir Sendikalar Komitesinde görev aldı. Mart 1980'de İzmir İşçi Komitelerine seçildi. Aynı komitenin sekreteri oldu. 29.4.1980'de Faşist Turan İbrim'i cezalandırma eyleminde görev aldı. Aynı eylemde yakalandı. Şube, mahkeme ve cezaevinde TKEP üyesi olarak onurluca tutum takındı. İdam sırasında bir işçi ve komünist bilinci içinde devlete karşı kesin kararlılık ve asilikle, yoldaşlarına ve devrimci güçlere karşı sıcak ve sempatik tavrıyla örnek oldu. 13 Mart 1982'de İzmir Buca Cezaevi'nde idam edildi.

NECATİ VARDAR'IN SON MEKTUBU

Sevgili ağabeyciğim Süleyman,
 Mektubuma başlamadan evvel sana ve
 Vardar ailesine özlem, hasret ve sevgilerimi iletir, en
 güzel günlerin sizlerin olmasını dilerim.
 Nasılsın abi? iyi misin? iyi olmanı candan temenni ederim.
 Sen de kardeşin Neco'yu soracak olursan iyiyim.
 Sana çoktandır mektup yazmak istedimse de olmadı.
 Gönül isterdi ki bu satırlarımı cezaevi mapus hücrelerinde değil,
 Doğa ile tabiatın, deniz ile ormanın, sevgi ile insanların,
 Özgürlük türküleri söylediği bir ortamda yazmak isterdim.
 Hepinizin yaşamının iyi olması dileğiyle.
 Savaşızsız sömürsüz bir dünya için savaştık.
 Onun için ölüyoruz.
 Biz bu davaya baş koyduk.
 Başımız devrime, halkımıza, partimize feda olsun.
 Kahrolsun faşizm.
 Yaşasın Kürt ve Türk Halklarının Mücadele Birliği.
 İdamlar bizi yıldırılmaz.
 Hoşcakalın.
 Elveda yoldaşlar...

13.03.1981 İZMİR

NECATİ VARDAR : 1960'da Urla'da doğdu. Boşnak olan Necati devrimci mücadeleye İGD saflarında başladı. İzmir DDKD'nin kurucu üyesi olarak devam etti. İzmir Çamdibi'nde anti-faşist mücadelede Seyitlerle tanıştı. Tariş Üzüm işletmesinde devam eden eylem birliği 1979 sonlarında İşçi Birliği programını kabul ederek Emegın Birliği taraftarı oldu. BMC fabrikasında hareketin komsomoluna seçildi. Çamdibi gençlik içinde ve işyerinde hareketin hücrelerinde çalıştı. Çamdibi gençlik çalışmasında aktif görev aldı.

30.4.1980'de yakalandı. Faşist Müteahhit Nuri Yapıcı'nın öldürülmesi eylemini gerçekleştirir. Necati, şube ve mahkeme safhasında siyasi tutum takınır. Genç ve coşkuludur. "İdamınız bize vız gelir" diyecek kadar neşeli, ölümüne kucak açacak kadar yüreklidir. 13 Mart 1982'de İzmir Buca Cezaevi'nde idam edildi.

"ya üçümüz ya hiç birimiz"

Seyit, İbrahim ve Necati birbirlerine gerçek yoldaşlık bağı ile bağlı olan komünistlerdi. İçlerinden biri eylemi üstlenseydi, diğer ikisi hayatta kalabilirdi. Ama onlar bunu tercih etmediler. İbrahim ve Necati, bu kavga da beraber nasıl dövüştülerse şimdi de ölmü mü beraber kucaklamak istediklerini sürekli dile getirdiler. Seyit, partisine gönderdiği gizli bir notta siyasi savunma yapmak istediklerini ve yaptıkları eylemleri tek başına üstlenmek istediğini, ancak Necati ve İbrahim' in itiraz ettiğini, sonuç ölüm olsa bile bunu beraber kucaklamak istediklerini ilettiler. Seyit bunları gizli notta şu sözlerle dile getiriyor; "Biz siyasi savunma yapmak istiyoruz. Bu konuda bize döküman ve yöntem konusunda yardımcı olun. Eylemleri tek olarak ben üstlenmek istiyorum, diğer yoldaşları gözücü konu-

munda tutacağım. Ancak yoldaşlar bunu kabul etmiyorlar. Ya üçümüz ya da hiç birimiz biçiminde diyorlar. Bu konuda acilen düşüncelerinizi bildirin... " Parti, Seyit' in iletmiş olduğu bu notu onaylayarak onların savunma yapmasını ve siyasi temsilcilerini seçmelerinin uygun olacağını iletiyor. Parti, bu sorunun asıl kendilerinin çözmelerinin gerektiğini söylemesi üzerine Seyit şunu iletiyor, "Siyasi temsilcimiz Seyit. Ancak eylemleri üstlenme konusunda anca beraber, kanca beraber. Asılsak ta üçümüz bul etmiyoruz. Yoldaşça Selamlar Seyit. "**

**Bu notlar "O Şafağın Atlıları" adlı kitaptan alınmıştır.*

İzmir, 12 Mart 1982'nin son dakikalari. Buca tutukevi önünde kırırtılı bir kalabalık.

Gazeteciler, polis otoları, bir de panzer. Milli Güvenlik Konseyi'nce onaylanan 3 idam cezasının yerine getirilmesi bekleniyor. Yasa dışı TKEP'i (Türkiye Komünist Emek Partisi) kurarak örgütün adını duyurmak amacıyla müteahhit Mehmet Nuri Yapıcı ile MHP il sekreteri eczacı Turan İbrahim'i 1980 yılında teammüden öldürmek suçundan 7 Mayıs 1981'de Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı askeri mahkemesince idama mahkum edilen 3 sol eylemcinin idamı bekleniyor.

Kırırtılar gittikçe artıyor. Suçları arasında anayasasının tamamını ortadan kaldırmaya, TBMM'nin görevini yapmadan alıkoymaya cehren girişimde bulunan İbrahim Ethem Coşkun, Seyit Konuk, Necati Vardar idamlarını bekliyorlar. İdam cezalarıyla ilgili infaz yazıları uçakla Ankara'dan gönderilmiş...

13 Mart 1982'nin ilk saatleri... 01.25 suları. İdamların infazı başlıyor. Alfabetik sıra gözetildiğinden ilk asılan İbrahim Ethem Coşkun. 16.01.1959 Gaziantep doğumlu. Endüstri Meslek Lisesi mezunu. İşçi, bekar... (Demek 23 yaşından gün almış)

Tutukevi kapısında bekleyen gazeteciler biraz uzak-

laştırılıyor. Motorları çalışıyor polis otolarının ve saat 02.00 sularında bir sedye çıkıyor cenaze evinin iç kapısından.

Seyit Konuk: 02.02.1958 Tokat doğumlu (Ah demek ki o da henüz 24 yaşında...) Lise son sınıf öğrencisi. Bekar. Saat 02.15 sularında ikinci infaz gerçekleştiriliyor. Bir süre sonra bir kez daha hareketleniyor cezaevi kapısı ve bir sedye daha çıkıyor dışarı.

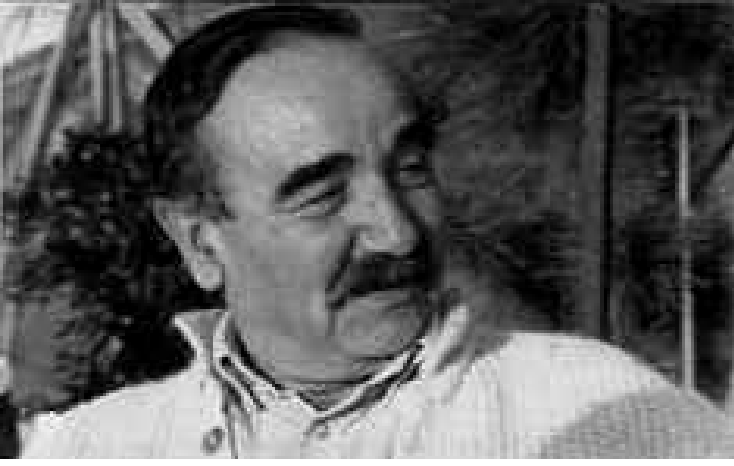
Ayaz gittikçe artıyor. Saat 03.05. Alfabetik sıraya göre son infaz. Necati Vardar. 21.10.1960 doğumlu (Ah tanrım en gençleri bu.) Urfa doğumlu Necati Vardar. İlkokul mezunu. İşçi. Bekar.

İnfazlarda müdahil olarak bir tek avukat bulunuyor. İdam edilenlerin aileleri bilmedikleri için cezaevinde yoklar (Neden peki, nasıl bir şey bu böyle? Ailelerine haber vermek yasal görev değil mi? Bu ne acımasızlık...) Üçü de ailelerine verilmek üzere birer mektup bırakıyor. Bir de Necati Vardar'ın son istekleri:

(Parkamı 3. Koğuştaki Remzi Karakaş arkadaşına verin. Saatimi kardeşim Serdar'a...)

"(Hiçbir yorum yapamıyorum. Necati Vardar'ın söyledikleri kafamda çınlıyor. Parkamı arkadaşşıma, saatimi kardeşime... Ne demek istedi diye düşünüyorum. Böyle bırakmasının yalın bir anlamı var yalnızca. İşçi ve bekar... Bir genç kız kadar bakirdi belki de darağacında sallandığında...)"

*Orhan İyiler'in günlüğüne düşen notlar

*“bir gün bile yaşamak
yarını belirler belki”*

Orhan İyiler

**(ÖYKÜYE YAZARIN
NOTU)***

Yazdıklarını yayınlamayı için elden ele okutarak yazgısını hafifletmeye çalışan yazara, yakın çevresinin uyanık okuyucularından biri, öyküyü okuyup bitirdikten sonra şu eleştirel uyarıda bulundu: “İyi güzel de, öykü hangi tarihte başlıyor? Ne zaman bitiyor? Olaylar hangi süreçte gelişiyor? Belli değil...”

Okuyucusuna hak veren yazar, Adam’ın yaşadığı olaylar sürecini zaman kesitine iyice oturabilmek ve böylece her şeyi daha anlaşılır kılabilmek için basıma aşağıdaki şu notu tıknefes yetiştirdi:

Adam’ın kendini kaybedip de aradığı tarih yani:

Olaylar başlangıç tarihi: 15 Ekim 1981 (Partilerin yönetimce feshedildiği gün...)

Olaylar Süreci: 5 ay

Bitimi: 13 Mart 1982. Adam’ın kliniğe yerleştirildiği gün. 13 Mart 1982 tarihini en somut biçimde belleklerde canlı tutan olaya o gün 3 politik tutuklu gencin soyadlarının alfabetik sıralarına göre İzmir Buca tutukevinin avlusunda ardarda asılmaları.

İlk asılan:

İbrahim Ethem COŞKUN: (16.1.1959) Gaziantep doğumlu. Endüstri Meslek Lisesi bitirmeli. İşçi. Bekar) 12 Mart’ı 13 Mart’a bağlayan gece, yani Adam’ın Yargıç önüne çıkarıldığı günün gecesinde, Adam avlundaki son boya kalıntılarını da silip koltuğuna uzandığında, ilk horultuları kendini alıp götürürken, henüz 23 yaşındaki genç işçi, elleri arkasına bağlı, beyaz gömleği sırtında cezaevinin avlusuna çıkarıldı. İdam sehpasının basamaklarını hiçbir şey demeden ağır ağır çıktı. Saat 01.25... Tutukevinin kapısı saat 02.00’de açıldı. Ve genç işçinin cesedi bir sedyeye çıkartılıp polis panzeri kollamasında alelacele bilinmeyen bir yöne götürüldü. Ailesine haber verilmediği için yakınlarından hiçbiri ölüm işleminde bulunamadı. Cezaevinin kapısı önünde bekleyen gazeteciler de kolluk kuvvetlerince uzaklaştırıldılar, cenazeyi izlemelerine izin verilmedi.

Seyit KONUK: Adam’ın uykusunun en yoğun saatlerinde ve hizmetçi Sebeb’in parmak uçlarına basa basa kalkıp üstünü battaniyeyle örttüğü saatlerde; saat 02.30’da: Tokat doğumlu Lise son sınıf öğrencisi Seyit Konuk da kaldırılarak arkadaşından kırk beş dakika sonra aynı biçimde, aynı avluda asıldı ve aynı biçimde cesedi tutukevinden uzaklaştırıldı. Onun da ailesinden hiç kimseye bir duyumda bulunulmamıştı...

Necati VARDAR: (20.10.1960 doğumlu. En gençleri. Urla’lı. İlkokul bitirmeli. İşçi Bekar)

İşte aynı gece ve sonuncu olarak idam edilen bu Necati Vardar’a idam sehpasının ilk basamağında yetkililer son bir diyeceği olup olmadığını sordular. Necati Vardar: “*Parkamı 3. koğuştaki Remzi Karakaş arkadaşına verin*” dedi... “*Saatimi de kardeşim Serdar’a...*”

Vardar’ın parkası 3. Koğuş’taki arkadaşı Remzi’ye bir tutanakla teslim edilirken aynı saatlerde Adam Psikiyatri Kliniğinin ikinci katındaki parmaklıklılı küçük odasına konuyordu. Ozan da annesinin bu kez elinden tutmuş, mahkemenin geniş avlusundan sokağa çıkıyorlardı. (Saat 11.00)

Adam yatağında önce bir süre oturdu. Kapısındaki iri yarı hastabakıcılara bir süre baktı. Ve sonra ağır ağır kalkarak hastahane penceresinin demir parmaklıklarına tutundu. Oradan dışarıya, ağaçlara, gökyüzüne iri iri açılmış gözleriyle, sanki bunları ilk kez görüyormuşcasına derin bir şaşkınlık içinde bakmaya başladı.

***Orhan İyiler’in “Odasını boyayan adam” öyküsünden alınmıştır.**

Üçlerle Son Konuşma

Sevgili Dostlar;

Devrim ve sosyalizm mücadelesinde her türden baskıya, zulme, işkenceye karşı çıkılarak yaratılan değerler, elbette emekçi halklarımıza mal olmaktadır. Bu mücadelede yer alan devrimciler-komünistler, yaratılan değerleri sahiplenerek ve yeni değerler yaratarak insanlık mücadelesinin sürdürücüsü olmaktadır, olmalıdır.

İnsan yaşamında öylesine anılar vardır ki, unutulmamacasına kazınır belleklere. Toplumsal emeğin öğretilerini kavramanın dışında yaşayarak öğrenmek, öğrenirken sahiplenmek ve bunu sonrakilere aktarmak ertelenemez bir görevdir. Gelin görün ki, bu “aktarma” işini yapmak, benim için oldukça zor. Zira böyle bir, yeteneğe sahip olduğumu hiç sanmıyorum. Hoşgörülerinizin, anlatım fukaralığımı kapsayacak kadar geniş olmasını ümit ederek, “13 Mart Şehitleri”yle vedalaşmamızı kısaca aktarmak isterim.

Bizler, Buca cezaevinin 3. koğuşunda uzun süredir kalıyoruz. 12 Mart 1982 öğle öncesi yapılan ani bir baskınla koğuşumuz, o güne kadar olmadık bir biçimde aramaya tabi tutuldu. Arama sonrası ortalık sakinleşir gibi olunca, doktor muayenesi amacıyla olsa gerek, iki-üç kişi kapı altına çıkmak için maltaya çıktık. Maltada eskisinden çok daha fazla asker vardı ve Seyit’lerin havalandırma için çıkarıldığı orta bahçenin mazgalının önüne de bir asker dikilmişti. İtiş-kakış da olsa mazgala yaklaştık ve dostlarla görüştük. Karşılıklı hal hatır sormanın ardından Seyit:

“- Yahu durup dururken yine radyomuzu aldılar. Halbuki şu an eylemde falan da değiliz. Acaba cezaevine operasyon mu yapacaklar?” deyiverdi.

Üç’ler ve biz bu konuşmaları yaparken, bunların “son konuşmalarımız olduğunu biliyorduk. Vedalaşmamız bu kısacık konuşmalarla tamamlandı. Bizi mazgaldan uzaklaştırmak için sırtımıza inip-kalkan cop darbelerinin etkisi, dostlarımızın ölümü gülererek kucaklayacaklarını bilsek de buna bir kez daha tanık olmanın coşkusuyla, acının duyumsamazlığına dönüşmüştü.

Belki bir çoğunuz okumuşsunuzdur 12 Eylül sehpalarında can veren devrimcilerin anlatıldığı “O Şafağın Atlıları” kitabını. Doğal olarak kitapta yazılanlar; Seyit, İbrahim, Necati’nin cezaevi yaşantısının çok küçük bir bölümünü içeriyor. İsterdim ki, “insan duyguları”nın abartılı olarak verildiği cezaevi yaşam öykülerinde; Üç’lerin cezaevi direnişlerindeki tutumları, idam hücrelerindeki yaşamları ve ne yazık ki yaklaşık 1500 devrimcinin yaşadığı bir ortamda devrimci dayanışmanın yeterince sergilenemediği de anlatılsın, yazılsın...

Düşünün bir kere; güneş ve ışık yok, rutubet ve gıdasızlık, aramaya gerek duymayacağınız kadar fazlasıyla mevcut. Çamaşır yıkamak ise ayrıca bir derttir Buca zindanının hücrelerinde. Açıktır ki devrimci siyasi tutsaklar, ne temizliklerine ne de beslenmelerine fazla katkıda bulunmadı.

Dişleri dökülürken bile “önce dişlerimizi asıyorlar” diyerek ölüme espiyle meydan okuyan Üç’lerin devrim ve sosyalizm mücadelesine bağlılıkları, sehpalardaki tavırlarıyla bir kez daha görüldü. Evet sevgili dostlar, Üç’lerin ölümü güler ve sloganlarını haykırarak kucaklamış olmaları, Buca zindanındaki 1500 devrimci siyasi tutsağa bir “dayanışma” dersi olmuştu

adeta. Artık hücreye giden tüm devrimci idamlıkları ayrımsız sahiplenmek ve onlara her türlü yardımı yapmak için yarışmak içtendi, güzeldi ve dostçaydı. Rutubet kokan çamaşırıklarını defalarca yıkamak, iki haftada bir verilen paramızın çoğunu cezaevinin en lüks yiyeceği olan “findık ezmesi” ve “saralle”ye yatırarak idamlıklara, hepimizin idamlıklarına göndermek devrimci özverinin geç kalmış yansıydı.

Üç’leri gerçek anlamıyla sahiplenmediğimiz için mahcuptuk, mahcup olmalıydık da. Öyle ya Kızıldere’de yaşanmış olan devrimci dayanışmanın en soylu örneklerinden iyi öğrenememiştik. İbo’nun Nurhak katliamının muhbirci sorumlusu muhtarı cezalandırmasındaki “dayanışma ruhu”nu unutmuştuk. Elbette mahcup olmalıydık; devrimci dayanışmanın zorunluluğunu, bir kez daha yaşayarak öğrenmiş olduk Üç’lerin infazıyla. Bunu herkesin öğrenmesi dileğimiz olacaktır.

Proletaryanın yiğit evlatlarının devrimci yaşamlarından, kararlılıklarından, kahramanlıklarından sözetmenin anlamı yok. İnanıyoruz ki bir gün Üç’lerin mücadele bayrağını militan devrimci mücadeleyle sürdüren/sürdürececek olan yoldaşları Seyit, İbrahim ve Necati’nin öğretilerini geridekilere anlatacaktır. Diğer tüm devrim şehitlerimiz gibi Üç’ler, hiçbir kişisel çıkar kaygısına kapılmadan, fedakarca ve kararlılıkla bu insanlık mücadelesinde canlarını ortaya koyan ve yolumuzu aydınlatan insan güzeliydiler. 12 Eylül’ün darağaçlarına giden Üç’ler ve tüm devrimciler, emekçi halklarımıza güven ve egemen zorbalara korku saran tavırlarıyla bugünümüze ışık saçmaya devam ediyorlar. Şehitlerimizin değerini sahiplenmek, ilkemiz olmalıdır. 13 Mart şehitlerinin şahsında, Türkiye, Kürdistan ve dünyanın tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyorum. 13 Mart Savaşçılarının Buca Cezaevinden Arkadaşı

Not: 1982’de BUCA Cezaevinde Seyit, İbrahim ve Necati yoldaşlarla aynı ortamı paylaşan, üç yoldaşımızın ölümsüzlüğe doğru ilk adımlarını attıklarında onlarla en son görüşen dost bir devrimcinin, bu son görüşe ilişkin duygu ve düşüncelerini içeren bu mektubu, okuyucularımızla paylaşmak amacıyla yayınlıyoruz.

O zorlu ve karanlık döneme biraz olsun ışık tutan bu mektubu bize gönderen dostumuza devrimci içtenliğimizle teşekkür ediyoruz.

“Biz iyiyiz merak etmeyin”

*“Bana öyle bakma cellat
Gözlerimde hüznün,
Yüzümde üzüntüden
Eser bulamayacaksın”*

13 Mart 1982 şafağında yazılan bu sözleri, “13 Mart Şehitleri” seslendirmemişti ama; bu “gri” sözleri yaşamın pratiğinde “yeşil” gerçekliğe büründüren davranış sergilemişti **ÜÇLER!**

Devrim ve sosyalizm mücadelesinin yiğit neferi bu üç proleterleri anmak; mücadeledeki kararlılığı ve gözüpekliliği anlamaktır.

1 Mayıs 1981 günü Sıkıyönetim Mahkemesinde: “... Bugünün anısına saygı duruşuna çağırıyoruz!” dedikten sonra yenilen onca dayağın yara-bereleri iyileşmeden çıkılan duruşmada “6 Mayıs şehitleri için saygı duruşuna çağırıyoruz” diyebilme kararlılığı, o günün koşullarında devrim ve sosyalizm mücadelesini sahiplenmenin adıdır.

Üçleri anmak: Buca zindanının idam hücrelerinde rutubetten ve gıdasızlıktan çürüyüp, el-ayak parmakları şişerek, dişler dökülürken, yine de yanbaşılarında bulunan siyasi koşullardaki dostlarına; “Biz iyiyiz, merak etmeyin” diyerek moral verme fedakarlıklarını öğretmektir.

Üçleri, 12 Mart 1982 öğle sularında, bahçedeki son kaçamak görüşmede Seyit’in: “Radyomuzu aldılar, acaba cezaevine operasyon mu yapacaklar?” diye gülümserken, dostlarına “bu gece ölümü kucaklayacağız” dememe erdemliliğini kavramaktır. Öyle ya, akşam haberlerinde spikerin “yasadışı sol bir örgüt üyesi ÜÇ kişinin idam cezası onaylandı” sözleri duyulmasın ve düğüne gider gibi ölüme hazırlanılmasın diyerek, düşmanın radyoları toplattığını bilmemek olur mu? Değişen ne oldu ki: yine düğüne gidildi 13 Mart şafağının kızılığında... Ve Seyit’in konuşması üzerine dostlarının, “bu gece yine sabahlayacağız anlaşılın” sözleri sonrasında Necati’nin, “kimbilir bir daha ne zaman görüşürüz, hoşçakalın” sözleriyle BURUK VEDALAŞMA’daki içtenliğin ve inceliğin anlaşılmasıdır ÜÇ’leri sahiplenmek.

ÜÇ’leri anmak; darağaçlarında boyun eğmezliğin ve düşmanın sıkıyönetim savcısı Hacı Mirza’nın, Buca Zindanında üç yiğit devrimciyi uğurlayan binlerce siyasi tutsağın sloganlarından korkarak, sehpa sloganını haykıran kişiye: “kesin şunun sesini” sözlerini söylemesi üzerine:

“Benim sesimi kesebilirsiniz ama, onların sesini nasıl keseceksiniz” diyerek koşulları gösterirken Necati, sınıf kinini haykırmasına tanık olunmasa da bunları duyarak kıvançlanmaktadır.

ÜÇ’leri anmak: Necati’nin son isteğinde, parkasını “...parkamı... verin” diyerek, o günkü tek siyasi koşula göndermesinin ve tüm koşu bu “yeşil parka”nın onurla sahiplenilmesidir.

Ve ÜÇ’leri anmak, yazılan mektupların hala sağlam bir yerde saklandığını bilerek, kişisel sevgi ve dostluğa duyulan güveni koruyabilmektir?

Seyit KONUK, İbrahim Ethem COŞKUN, Necati VARDAR, proletaryanın yiğit kahramanları; anınız önünde saygıyla eğiliyorum. Ve sizlerin davranışınızla sergilediğiniz “yeşil” gerçekliği, “gri” söylemle ifadelendirerek diyorum ki:

*“Bana öyle bakma cellat/Gözlerimde ıstık/
Yüzümde tebessüm/Görecek ve/Yıkılacaksın”*

13 Mart Savaşçılarının Buca Zindanından Mahpus arkadaşı

**TÜM AYDIN VE SANATÇILARA
ÇAĞRIMIZDIR!**

Bir günde üç işçi birden idam edildi. 12 Eylül faşizmi 13 Mart 1982’de Seyit Konuk, Necati Vardar ve İbrahim Ethem Coşkun’u; işçi sınıfının bu gececik ama öncü militanlarını idam etti. Özgür ve sömürsüz bir dünyanın kavgasını veren, her zaman ezilenlerin yanında saf tutan 13 Martçılar işçi sınıfının içinden çıkmış ve tüm toplumu özgürleştirme mücadelesine girişmiştir. Faşizme karşı Tarih’ten tutun da, Tokat, Adana, Antep ve İzmir gibi illerde emekçilerin içerisindeilmek ilmek ördükleri devrimci mücadelenin başarısı için fedakarlıktan kaçınmadılar.

Toplumu özgürleştirme mücadelesinde bedel ödemeyi göze almış işçilerin olduğu yerde aydınlar, sanatçılar gerçekten özgür olacakları topluma, yani sosyalizme ulaşmak için onlarla birlikte olmalı, mücadelelerini sahiplenmelidir. İşçiler nasıl ki aydınlaşıyor ise aydınların da proleterleşmesi için proletaryanın öncüleriyle sım sıkı bağlar kurmalıdır. Seyit, Necati ve Ethem yoldaşlar, hem işçi emekçi gençliğin, hem de aydın ve sanatçıların romanlarında, şiirlerinde, resimlerinde aradıkları ve toplumun değişimine öncülük edecek karakterlerdir.

13 Mart günü çeşitli illerde İHD’de yapacağımız basın açıklamalarına tüm aydın ve sanatçıları da davet ediyoruz.

**GEB/ Genç Emekçiler Birliği
DÖB/ Devrimci Öğrenci Birliği**

**İzmir/ İHD
13 Mart Çarşamba
Saat: 16:00**

Mücadele Birliği Platformu

ADLARI ONUR...**ADLARI ADIMIZ...**

13 Mart 1982’de ne oldu biliyor musunuz? Bu kimileri için sıradan geçmiş bir tarih olabilir, ama Türkiye işçi sınıfı ve gençliği için unutulmayacak, unutturulmayacak bir tarihtir. Çünkü 13 Mart 1982’de bir gecede üç genç işçi idam edildi. Üç genç sosyalist işçi; Seyit Konuk, Necati Vardar, İbrahim Ethem Coşkun faşist darbe tarafından idam edildiler. Türkiye’de idam edilen ilk işçiler olan 13 Martçıların idamları ile, işçi sınıfına, gençliğe ve ezilen halklara bir mesaj verilmeye çalışılıyordu. Ama idam sehvasına çıkan devrimcilerin tavrı faşizmin hevesini kursağında bırakmıştır.

12 Eylül faşist darbesi Türkiye ve Kürdistan’da derin izler bıraktı. Yüz binlerce insanın gözaltına alınması, binlerce insanın ölmesi, kaybedilmesi ve işkenceler. Emekçi halklar bu faşist darbeyi ve bu dönemde ölümsüzleşen savaşçıları asla unutmayacaktır. Çünkü özgürlük yürüyüşünde ölümsüzleşen savaşçıları unutan bir işçi sınıfı özgürlüğü asla elde edemez. Çünkü idealleri ve insanlığın yüksek çıkarları için ölümün üstüne korkusuzca yürüyen devrimciler, komünistler devrimimizin zaferini müjdeliyorlar. Aynı zamanda sömürücü sınıf olan burjuvaziye karşı sınıf kinimizi perçinliyorlar.

12 Eylül faşist darbe dönemlerinde unutamadıklarımızın içinde en unutamadığımız kayıpların yanı sıra, bir gece yarısı hücrelerinden alınıp idam sehvasına götürülenler de vardır. Çocuk yaşta idam edilenden tutunda, gençliğinin baharında olanlara kadar birçok devrimci sehpayı temsil ettikle-

ri işçi sınıfının tavrıyla çıktılar. Dimdik durdular ve sehvalarına tekmeyle kendileri vurarak ölümle nasıl alay edildiğini gösterdiler.

13 Martçılardan biri ve en gençleri olan Necati Vardar; “Ölüm bize vız gelir, yoldaş” diyerek çıkmıştır sehpayı ve davasına bağlı kalarak bayraklaşmak onu mutlu etmiştir. Onlardan sonra gelen bizim kuşağın görevi, bizden öncekilerin başlattığı yürüyüşü tamamlamak, bizden önce yaratılan değerlere sahip çıkmak ve geliştirmektir. 13 Martçılar Denizlerin yarattıkları değerleri büyüttüler, bizler de 13 Martçıların yarattıkları değerleri koruyup büyüteceğiz.

13 Mart 1982’ye Nasıl Gelindi?

Devrim ve karşı-devrim arasındaki mücadele 70’lerin ortasından itibaren iç-savaş boyutuna evrilmiş ve grevler, direnişler, silahlı çatışmalar artmıştı. Tekelci burjuva sınıf bu gidişatı durdurmak, yani devrimi engellemek için faşist bir darbe gerçekleştirdi. Bu darbeyle devlet tüm kurumlarıyla birlikte faşistleştirildi. İşçi örgütleri dağıtıldı, deyim yerinde ise tam anlamıyla devrimci avı başlatıldı.

Bu arada Denizlerin kurmuş olduğu THKO bölünmüş ve Denizlerin devrimci davası THKO/MB tarafından sürdürülüyordu. Seyit Konuk Tokat’ta, İbrahim Ethem Antep’te, Necati Vardar ise İzmir’de THKO/MB saflarında mücadele etmeye başladılar. Mücadele onları İzmir’de bir araya getirdi. Hepside işçi sınıfı içinde çalışma yürütmeye başladılar. Daha önceden de bildikleri ve faaliyetini yürüttükleri Genç Emek-

çiler Birliği çalışması burada da sürdü. Üstelik çalışma daha da genişledi ve işçi sınıfının bağımsız sendikalarının kurulmasına da öncülük ettiler.

Sınıf hareketinin gelişimine göre THKO/MB’de gelişimini sürdürüyordu. İç-savaşın ilerleyen süreçlerinde partileşme kararı alındı. 1980 yılında TKEP(Türkiye Komünist Emek Partisi) kuruldu. Kuruluşunu ise silahlı eylemlerle duyurma kararı aldılar. İzmir’de bu sorumluluğu sendikal faaliyet yürütmelerine rağmen Seyitler üstlendi. İzmir MHP il başkanı Turan İbrim ve faşistlerin finansmanlığını yapan Mütteahhit Nuri Yapıcı cezalandırıldı.

Bir süre sonra Seyitler yakalandı. Seyitlerin komünist tutumu bu sefer faşizmin askeri mahkemelerinde görüldü. Faşizm mahkemelerinden birini bilerek 1 Mayıs gününe getirip onları yargılamak istedi. Ama yanıldılar, yargılanan kendileri oldu. Seyit Konuk mahkeme heyetine hitaben “Bugün işçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs. 1 Mayıs şehitleri için sizleri bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum” diye çağrıda bulundu. Bu çağrının şaşkınlığı ile mahkeme heyeti ve salondakiler ayağa kalktılar. Ne yaptıklarını anladıklarında ise büyük bir suçlulukla yerlerine oturdular ve arkasından jandarmaların saldırısı, sloganlar.

Böylesine partizan bir ruh, üç genç sosyalist işçinin en başta örnek almamız gereken yanlarıdır. Sonrası biliniyor, faşizm idam kararını veriyor ve üç yoldaş birlikte idam sehvasını göğüs-

13 MART SAVAŞÇILARINI UNUTTURMAYACAĞIZ!

luyorlar. Tıpkı Denizler gibi, onlar Denizler gibi olmak istemişlerdi ve oldular. İdam sehpasında yoldaşların yüzünde hüznü görmek isteyenler, onları görünce hüznülandiler. Böylesine coşkuyla, slogan sesleri altında ölüme yürümek yalnızca proletarya devrimcilerine aittir. Ve Seyitler işçi sınıfının içinden çıkmış devrimciler buna fazlasıyla sahiptiler.

Seyitlerin idamı düşmanlarının umduğu gibi bir korku yaratmadı. Yalnız bir sınıf kını ve büyük bir öfke yarattı. Yıllar sonra Seyitlerin adı gençlik mücadelesinin adı ve bayrağı olacaktır. 1989 yılında 13 Mart Genç Komünistler Birliği kurulur ve gençlik mücadelesi bir adım ileriye taşınır.

Onların Ardından

Tarihte eylemlerin gerçek etkisinin, eylemin gerçekleştiği zamanda değil de, sonrasında görüldüğüne sık rastlanır. 13 Martçılar silahlı eylemlerini, mahkemede ve idam sehpasındaki tavırları sonraki dönemlerde daha iyi anlaşılacaktır. Onların ardın-

dan geriye baktığımızda bilinçlerimize kazınmamız gereken önemli dersler ve gelişmeler görüyoruz.

13 Mart bizim için, güncel mücadele için neyi ifade ediyor? Her şeyden önce 12 Eylül faşist darbesi öncesine baktığımızda harekete önderlik eden kişilerin daha çok öğrenci kökenli olduğunu görüyoruz. 13 Martçılar bunu aşmış ve işçi sınıfına kendi içinden komünist önderler çıkarmıştır. Bu mücadelenin ipinin işçi sınıfı tarafından göğüslenmeye başlayacağı anlamına geliyor ki, 13 Mart bu açıdan bir ilktir. Sonrasında yaşanan süreç bu tespiti doğruluyor. 89'lu yıllarda işçi sınıfı mücadelede pratik önderliği de elde ediyor. Ne mutlu içinden 13 Martçılar gibi yiğit devrimci öncüler çıkarmış işçi sınıfına!

13 Martçılar hem işçi hem de öncü komünist bir partide örgütlü ve kendi sınıfının özgürlüğü için mücadele etmektedirler. Hem işçi hem de proletarya partisinde örgütlü olmak öncü işçi profiline somutlaşmış halidir. Aynı za-

manda sahip oldukları partizan ruh; üyesi oldukları Komünist partiden, davalarına olan bağlılıktan ve Marksist-Leninist bilime olan güvenden kaynaklıdır.

13 Martçılar, işçi sınıfının bu yiğit genç evlatları zora dayalı devrim anlayışını savunmaktadır. Savunmanın da ötesinde bu düşüncenin eylemcileridir. Faşizme karşı silaha sarılmış olması, sendikalizmi yerle bir etmeleri anlamına geliyor ki; bugünün sendikaları ve sendikacıları düşündüğümüzde önemi daha iyi anlaşılır.

13 Martın bayrağını taşıyan genç işçi ve öğrenciler, izleyeceğimiz yol 13 Martçıların devrimci yoludur. Genç leninistlerin bayrağı olan 13 Martçılar, devrimci gençliğin de bayrağı olmalıdır. Ve bu da 13 Martçıların savunduğu zora dayalı devrim anlayışını örgütlemekten, gençliği mücadelenin ileri noktalarına taşımaktan geçiyor. Bu görev adları adımız, kavgaları kavgamızdır diyen genç leninistlere aittir.

12 EYLÜL İDAMLARINA VE FAŞİZME KARŞI YÜRÜYÜRÜZ!

DENİZLERDEN SEYİTLERE

İDAMLAR BİZİ YILDIRAMAZ!

*Ve Cellat uyandı yatağında bir gece
“Tanrım” dedi. “Bu ne zor bilmece
Öldükçe çoğalıyor adamlar
Ben tükenmekteyim öldürdükçe...”*

6 Mayıs 1972’de Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan 12 Mart faşizmi tarafından idam edildi.

13 Mart 1982’de Denizlerin yoldaşları, onların mücadelesini sürdüren üç genç devrimci işçi, 12 Eylül faşizmi tarafından idam edildi. İzmir Buca cezaevinde idam edilen Seyit Konuk, Necati Vardar ve İbrahim Ethem Coşkun aynı zamanda Türkiye’de idam edilen ilk işçilerdi.

Onlar savaşız ve sömürsüz bir dünya için savaştılar. Ve bu uğurda hiçbir fedakarlıktan kaçınmadılar. Faşizm devrimcileri idam ederek, katlederek yok edebileceğini düşündü ama nasıl ki Denizlerin idamı devrim mücadelesini durduramamış ve Seyitleri doğurmuşsa, Seyitlerin idamı da devrim mücadelesini engelleyememiştir. Faşizm bugün daha fazla saldırıyor ama sosyalizm mücadelemiz Denizlerin, Seyitlerin yolundan yürüyenlerle; gençliğin, emekçilerin yükselen mücadelesiyle büyüyor.

Genç İşçiler, Öğrenciler ve Kadınlar

13 Mart 1982’de idam edilen üç devrimci işçiyi ve onlar şahsında 12 Eylül faşizminin idam ettiği tüm devrimcileri anmak için; 16 Mart Cumartesi bir anma yürüyüşü gerçekleştireceğiz. Savaşız ve sömürsüz bir dünya isteyen herkesi bu anma yürüyüşüne davet ediyoruz. Hiçbir çıkar gözetmeden hayatlarını işçi sınıfının ve ezilen halkların özgürlüğü için vermiş, bu üç devrimci işçinin bugün mücadelesini sahiplenmek ve büyütmek bizlerin görevidir.

Tarih:

16 Mart Cumartesi

Toplanma:

Taksim Tünel

Saat: 16:00

13 MART ÇARŞAMBA

SAAT:17.00

İNÖNÜ PARKI ADANA

16 MART CUMARTESİ

SAAT:15.00

YKM ÖNÜ İZMİR

GEB/
GENÇ EMEKÇİLER BİRLİĞİ
DÖB/
DEVİRİMCI ÖĞRENCİ BİRLİĞİ

MÜCADELE BİRLİĞİ
PLATFORMU

“HER ÖLEN PİŞMAN ÖLMEZ”..!

Eğer bir gecede üç işçi idam ediliyorsa ve arkalarından koğuş arkadaşları Ozan Öncü “Her ölen pişman ölmez” diye yazıyorsa, bir bakmak lazım 13 Mart 1982 tarihinde neler olduğuna. Eğer bir gecede 3 işçi idam ediliyorsa ve içlerinden birisi henüz yüzüne jilet deşdirmemiş kadar gençse, hafızalarımızı tazelememizde fayda bulunuyor. Ben ne zaman, TKEP üyesi oldukları ve kimi eylemlere karıştıkları gerekçesiyle 13 Mart 1982’de İzmir’de idam edilen üç işçiyi düşünsem, nedendir bilinmez, Amerika’da 22 Ağustos 1927’de idam edilen Sacco ile Vanzetti gelir aklıma. Onlar harbi işçilerdi; tıpkı İbrahim Ethem Coşkun, Necati Vardar, Seyit Konuk gibi.

Nazım, Sacco ile Vanzetti’nin için “ferdin cesur hamlelerinden uman/İki saf ve namuslu çocuktu/Ne milyonların rehberiydi onlar/Ne de inzibatlı bir devrim ordusunun sıra neferiydi onlar/Devrimin namuslu neferi” diye yazmıştı. Bu dizeler tek bir farkla bizimkilere uyarlanabilir. İnsana inandılar bu doğru, ama ferdin cesur hamlelerinden değil, örgütlü mücadeleden medet umdular.

Necati Vardar 1960’da Urla’da doğmuştu. Seyit Konuk’tan dört, İbrahim Ethem Coşkun’dan bir yaş küçüktü. Seyit Konuk, yoksul bir ailenin çocuğuydu. Kendini bildiği an, hem tezgah başındaydı, hem de devrimci mücadelenin içinde. Genç yaşta İzmir Tariş üzüm işletmesinde işçi olarak çalışmaya başlamış, sendikal örgütlenmeye girmekten de geri durmamıştı. Tariş direnişinin ön safındaydı, sendikal mücadelenin, sendikal yapının sınırlarını aşması gerektiğine inananlardandı. Necati Vardar tezgahın başına BMC fabrikasında geçti. TKEP’e bağlı Genç Emekçiler Birliği’nin örgütleyicilerindendi. Hem sendikal mücadelede hem de gençlik mücadelesinde vardı. İbrahim ise önce tekstil iş kolunda, sonra metal iş kolunda çalıştı. İki iş kolunda da işçilerin örgütlenmesi yolunda çaba

harcadı. Bir süre Birleşik Metal İş Sendikası İzmir Şube Başkanlığı yaptı. İşaret edip, uzaklaşanlardan değildi. İşaret ettiği yöne doğru yürüyüşün öncülerindendi. Necati Urla’lıydı, Seyit Tokat, İbrahim Gaziantep’li.

Üç arkadaş, üç işçi, üç TKEP’li İzmir Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi tarafından yargılanıp, idama mahkum oldular. 4 Mart 1982’de Danışma Meclisi onayladı idamlarını, Kenan Evren elleri titremeden imzaladı ölüm fermanını. 13 Mart’ta Buca Cezaevinde çıktılar darağacına. Darağacı kimin için kurulmuştu, anlaşılmadı. Onlar için mi, idama refakat edenler için mi? Ölen kimdi, öldüren kim? Zaten duruşmalarında belli olmuştu bunun böyle olacağı. 1 Mayıs’taki duruşmada, mahkeme heyetine seslenerek; “Bugün işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günüdür. Bu şerefli günde yargılanmayı reddediyor, sizleri 1 Mayıs şehitleri için bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyoruz” demişti içlerinden birisi.

Üç arkadaş, son söyleyeceklerinin sorulacağı küçük odaya alındıklarında, dışarıda onları çaresiz, korkmuş ve pişman halde görmek için bekleyenler sabırsızdı ama hevesleri kursaklarında kalacaktı. İlk Seyit çıkacaktı slogan atarak odadan. Seyit’in yüzüne okunacaktı karar ama o izin vermeyecekti okunmasına. “Beni asmakla bir yere varamazsınız” diyecekti. Hakimden susturun emri gelince, askerler çullanacaktı üzerine. Sehпасına kendisi vura-caktı. Sonra diğerleri Seyit’i takip edecekti. Necati ve İbrahim’in ölüm’e gidişleri de kahredecekti idamcılarını. İnfazlar tamamlandıktan sonra çöken sessizliği infaz savcısının hıçkırına hıçkırına ağlaması dağıtacaktır. Cezaevi yönetimi üç arkadaşın ailelerine yazdığı mektuplara bile el koyacaktı.

NE İTİBARLARINI KAYBETTİLER, NE DE GÖLGE DÜŞÜRDÜLER

Yıllar sonra Sacco ile Vanzetti’nin suçsuzluklarının anlaşıldığı, itibarlarının iade edildiği, şeklinde bir haber düştü gazetelere. Biliyorum onların ihtiyacı yoktu böyle bir şeye ama yine de okuyunca farklı duygular kaplıyor insanın içini. Necati Vardar, Seyit Konuk ve İbrahim Ethem Coşkun’un itibarlarının iade edilip edilmediğini merak eden olursa, hemen söyleyeyim: Belki canlarını aldılar ama itibarlarını asla! Onlar ne itibarlarını kaybettiler, ne de gölge düşürdüler.

Kimse alınıp incinmesin; kaybettığımız arkadaşlarımıza eşit yaklaşıyoruz. Ne kadar etkileyici ve yakışıklıysa ve ne kadar ‘sıradan’ değillerse, hayatımızda o oranda yer veriyoruz. Çocuklarımıza isimlerini verirken bile böyle davranıyoruz, açık olalım. Ne kadar çok Mahir var etrafımızda, ne kadar çok Deniz, Ulaş. Saffet hiç yok örneğin, Kadir hiç yok. Cevahir’i koyarız da, Hüseyin’i görmezden geliriz. Varsa bile Saffet Alp’in, Kadir Manga’nın anısına konan isimler, dikkatimizi çekmez, fazlaca vurgu yapmayız. Kimilerinin ismini ezber biliriz de, İzmir’de 13 Mart günü idam edilen arkadaşlarımızın ismini saymaya kalksak, çoğumuz zorlanırsak. İş bu yazı; bunun için kaleme alınmıştır.

İnönü Alpat/Birgün

Seyit Konuk: '24 Saatini Devrime Adamış İşçi'

Söyleşi: Ömer Uğur

Sinema yönetmeni Ömer Uğur, "Eve Dönüş" filmini adadığı ev arkadaşlarından, Tokatlı köylüsü Seyit Konuk'un anısını öldürülüşünün 28. yılında Ertuğrul Kürkçü'yle paylaştı

-“Eve Dönüş”ü Seyit Konuk’a ithaf etmişsiniz. Neden?

-Doğrusu, sadece Seyit’e ithaf edilmiş değildi. “Seyit, Semih ve diğerlerine” ithaf edilmiş bir film. Aslında diğerlerine derken Semih ile Seyit’e bir parantez açmak gerekebilirdi. Önceliği Seyit ve Semih’e verdim. İkisi de ev arkadaşım. Yaklaşık iki buçuk üç yıl aynı evi paylaştık. 1977-80 arasında İzmir, İkiçeşmelik’teki öğrenci evimizde her siyasi görüşten insan vardı: TKP, Emegün Birliği, Kurtuluş, Devrimci Yol... Hemşerilik, aynı okuldan olmak, o dönem sosyalist harekette egemen olan gruplar arası husumete kendimizi kapıp koyuvermekten koruyordu bizi...

-Siz kimle hemşeriydiniz?

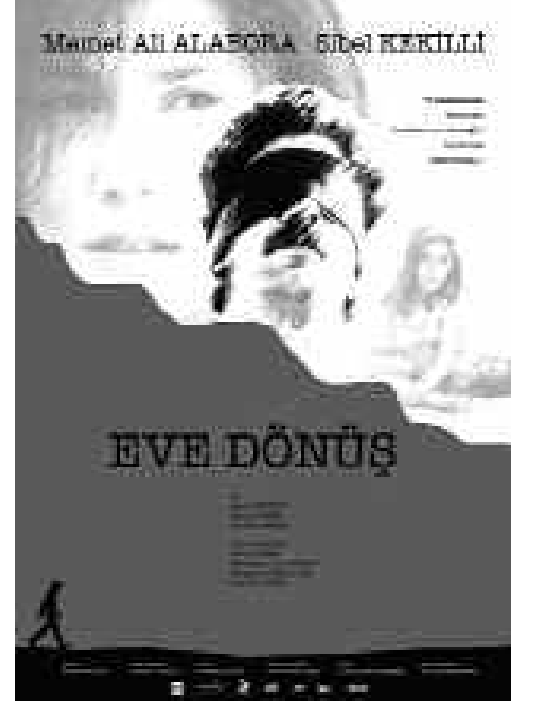
-Seyit’le... Sonra Cemal ve Erdoğan... Tokatlıydık hepimiz. Seyit’le aynı köydeniz. Semih Bergamalıydı, onunla da Güzel Sanatlar Fakültesinden arkadaşlık. Zaman olur evde sekiz-dokuz kişi kalırdık. TARIŞ direnişinden sonra Seyit “yeraltına geçeceğim” diyerek evden ayrılana kadar birlikteydik. Hepimizin bir idolü vardı: Mahir, Deniz, İbrahim... Onunki Teslim Töre’ydi...

-Seyit Konuk’u sizin için değerli kılan?

-Seyit’i tek bir sözcükle anlat deseniz: “İyi bir işçi” derim. Bir işçiyi iyi yapan ne varsa hepsi vardı onda.

Türkiye işçi sınıfının tipik bir üyesiydi. Çok esprili, güler yüzlü, inanmış bir dava adamıydı... Komünizme inanıyordu, devrimciydi, militan işçiydi... Siyasi tezleri beni ikna etmezdi belki; “THKP-C Eylem Birliği’nden ne farkınız var” dediğimde İGD’li olmama gönderme yapar, “Sizin TİP’ten ne farkınız var” derdi... Ama inanmış bir komünistti ve bunu yaşamaya çalışıyordu. Bu beni çok etkiler; hala çok etkiler... Yani, biz kıvırtırdık belki; sadece politik metinleri değil de sağdan soldan sanat ve edebiyat okumanın, öğrenciliğin, bohemliğin verdiği laf ebeliğiyle bizim kıvırtma ve yan çizme gerekçelerimiz rasyonel olarak hep hazır. Ama o gerçekten “24 saatini devrime adanmış” adamdı. Bu anlatı bize uymaz... Kendimiz için bunu söylesek ayıp olur doğrusu. Ama o gider gece vardiyasında TARIŞ’ta sabaha kadar çalışır, eve döner, İzmir’in o yapış yapış sıcaklığında kendini yatağa atar, kalktığında sünger yatağın üzerindeki desen dövmeciden yeni çıkmış gibi üzerine yapışır. Uyanır, yemek yapar, herkesten sorumlu olan oymuş gibi hepimizi kollar, sonra şaka yollu çıkışırdı: “Bi dakika, n’oluyo, bu eve çok kız gelip gidiyor ne yapıyorsunuz, işleri seriyor musunuz?” Siyasi mücadeleden yan çizmeyelim diye dürterdi hep.

Bu bizim “78 kuşağı” denilenler, hepimiz ne kadar farklı siyasetlere karışmış olsak da birbirimize benziyoruz aslında. Bizim ruhiyatımızı şekillendiren kitaplar var mesela: Fedor Glavkov’un Çimento’su, Dimitr Dimov’un Tütün’ü, Nikolay Ostrovskiy’nin Ve Çeliğe Su Verildi’si, Mitka Gribçeva’nın Seni Halk Adına Ölüme Mahkûm Ediyorum’u... Bu kitapları okuduk ezberledik, böyle bir kültür ve maneviyat oluştu... O dönemlerde hayata baş-

layan her adamın bu romanlarda bir karşılığı vardır bence. Seyit büyük bir ihtimalle de bunları okumamıştı. Ama esen o hava içerisinde o hepimizden daha çok öyleydi. O romanların kahramanlarından biri gibiydi. Bizim gibi Türk değil de, buralı olmayan, burada bulunmayan cinsten bir görev adamı gibi... Görev, eylem, bunlar yerli yerinde miydi? O başka bahis. Başına gelenlerin geleceğini hissediyordum sanırım. Ama “bu hesaplanıldı mı, kitaplanıldı mı” diye sorsan, o dönem öyleydi ki, “illegaliteyi ihlal”den de öte bu sefer “n’oluyo abi, nesin sen” muhabbetleri başlardı. Sormazdık.

Seyit bir köy çocuğuydu kökeninde. Aynı köydeniz. Bazı konularda tutucu da davranabiliyordu. Kadın erkek ilişkilerinde ister istemez biraz maço ve erkekti. Kız arkadaşını getirmişti eve, onun o kadar erkeğin arasında bizimle birlikte kalmasından şu kadar olsun gocunmazdı. Böyle bir tutuculuk değil dediğim. Bir keresinde kız arkadaşıyla denize gitmişlerdi. Bir döndüler suratlar bir karış. İkisi de

birbiriyle konuşmuyor. Üsteleyince kız anlattı: “Bir kumsala gitmişler, giysilerini koyacak yer yok. Seyit denize girerken kız arkadaşı onun giysilerinin başında beklemiş, ama sıra Seyit’in onun giysilerini beklemesine gelince olmaz demiş bizimki, kızın giysisini bekleyemem ben, seninki görev, yapacaksın...”

Çok temiz çocuktuk Seyit. “Temiz” şu anlamda: Kendini adamıştı. Bir yolunu bulur feda da ederdi yani. Biz de öyleydik. Kavgaya dövüşe gidiyorduk gece, sabahleyin gelince üzülüyorduk: “Ulan gene bir şey olmadı, ölmedik gene.” Gerçekten de böyle oluyordu yani: “Ölmedik, hay Allah!” O zaman ben büyük bir adamdım, 26 yaşındayım; Seyit de bir o kadardı. 18-19 yaş romantizmi için haddinden fazla olgunduk; ama böyle oluyordu gene de.

-Seyit’in öldürüldüğünü ne zaman haber aldınız?

-Karaburun cezaevinde gazetelerden öğrendim. Bizi Buca cezaevinden dağıtmışlardı. Onun mahkemesi devam ediyordu ama akıbetin bu kadar yakın ve bu kadar kesin olduğunu biz bilmiyorduk o zaman. Bir sürü bilgin olabiliyor, bir sürü edimin olabiliyor, hani bu ölüm muhabbetini biz çok önemsemiyoruz ya, ama sonunda yakınına gelince çok feci oluyor. O dönem babam ölmüştü. Çok severdim de babamı mesela; ama ağlamamıştım. Ama Seyit’e çok ağladım. Anlamli bir şeye tekabül ediyorsa çok koyuyor. Mesela son yıllarda da bir gün radyoyu açtım Mahsuni Şerif öldü dediler 2,5 saat ağlamışım. O da, köy öğretmenliği dönemimden içime işlemiş.

Şimdi Seyit’i de anlatırken ben anlıyorum ki, aslında çok da bir şey bilmiyormuşum onun hayatı hakkında. Hep hatırladığım bir ayrıntı, iki domates bir yumurta buldu mu sürekli atan bir elektrik ocağında menemen pişirmesi. Ayağında lastik

ayakkabı “gelin lan karnınızı doyurayım” derdi; “bak, sizin karnınızı işçi sınıfı doyuruyor.”

-En çok aklınızda kalan ne Seyit’ten?

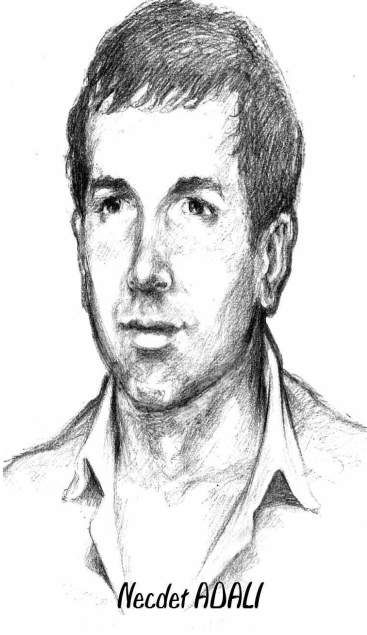
-Aslında Seyit ile ilgili konuşmak bence o dönemle ilgili konuşmak gibi bir şey. Emin olun örneğin Necdet Adalı’yı ya da bir başkasını alsanız büyük ihtimalle çok benzer şeyler söyleyebilirsiniz onlar için de... Ama Seyit’i anlatırken herkesi anlatmakta da bir sorun var. Çünkü evet, bu değerlendirme şimdi biraz acı olabilir ama bütün bunlar olurken çok da birbirimize benzer olmuşuz, farkları silmişiz. Aslında ben de öyleydim. Benim gibi yüz tane daha adam vardı etrafımda, aynı benim gibi bıyığı, aynı benim gibi parkası olan, aynı benim gibi konuşan, aynı benim gibi bağlama çalan. Her kantinde en az 15-20 adam vardı böyle anlatabiliyor muyum? Şimdi Seyit yaşıyor olsa, ben ölmüş olsaydım; Seyit benim için “biraz güzel sanatlar ayağı falan yapıyordu, biraz entel-dantel yapıyordu” dedikten sonra üç aşağı beş yukarı benim onun için söylediklerimi söyleyecekti. Ama mesela “hangi türküyü seviyordu” deseniz bilmiyorum. Oysa evde iki bağlamamız vardı, çok çalar çığırır-dık ama bilmiyorum işte. Aslında çok ilginçtir, ölümler de ayrılamadı birbirinden, hep karıştırırsın. O yüzden resim basıyorlar, resimler de hep karışıyor. Doğrusu öyle yoğun bir kıyım içerisinde bilmiyorum başka nasıl olurdu yani.

Sanırım kendimiz gibi değil de olmamız gerektiği gibi olduk biz. Mesela cezaevinde hamama giderken karşılaşıyorduk. O konuşmada bile seziyorum, ne ben, ben gibi konuşuyorum, ne o, o gibi konuşuyor. O idama gidecek adam gibi konuşuyor, ben de arkadaşı idama giden bir adam gibi konuşuyorum. Şimdi düşününce buralardan yaralanıyorum. Dediğim gibi 26-27 yaşlarındaydık ama, karanlık yüzlü, bıyıklar kasketler aşağıya inmiş resimlerle kendimizi özdeşleştirmek hoşumuza gidiyordu. Gene de Seyit’le ilgili bir fark mesela: Seyit’in gözleri çok güzel bir renkti. Maviyle yeşil arasında bir şey... Kendi yüzüme bakınca o fark da yok... Köyden gelmiş solcu işte. Seyit Tokat’tan, Tokatlı hemşerilerinin yanına geldi. Biz işçi sınıfını savunan öğrencilerdik. Ama o işçi sınıfının kendisi, işçi sınıfının bir ferdiydi. TARİŞ’te çalışıyordu. Okulumuzu TARİŞ’ten bir yol ayırıyordu sadece, o kadar yakın. Aynı evde aynı yatakta yatardık bazen o kadar kalabalık olurdu evimiz. Ama direnişteki işçi Seyit’ti. Biz o sınıfa omuz veren öğrenciler. İşte bu fark hiç kapanmadı. O zaman bir gün sinema yapabileceğinizi düşünüyor muydunuz?

Tabii. O dönemde de memleketin problemleri çoktu. Bunun film ve tiyatroyla da anlatılması mümkündü. Bunu için de bir donanım lazımdı. O yüzden sinema okumak istedim. Şimdi bakıyorum 55 yaşındayım. Aslında o zaman şimdiki olgunluğumdan daha olgunmuşum, daha belirginmiş amacım...

...
Ne alnımızda bir ayıp
Ne koltuk altında
Saklı haçımız
Biz bu halkı sevdik
Ve bu ülkeyi.
İşte bağışlanmaz
Korkunç suçumuz..

Ahmed Arif

“Sizleri ve ezilen halklar uğruna mücadeleyi, erken bırakmak zorunda kaldığım için üzgünüm... Kahrolsun faşizm”
(Necdet Adalı)

“Yeri geldiğinde benim kemiklerimi Mahir Çayanı’ın yanına gömün.”
(Serdar Soyergin)

“Bütün bu yapılanlar, başımdan geçenler, kinimi binlerce kez arttırdı ve mücadele azmimi körükledi; kavga ve devrime olan inancımı yok edemedi... Devrimci selamlar”
(Erdal Eren)

“Onu öldürdükten sonra ailesine bile vermediler. Mektup yazmasına da... Bugün hala gömülü olduğu yer bilinmiyor, ama kalplerimizde yaşıyor.”
(Veysel Güney)

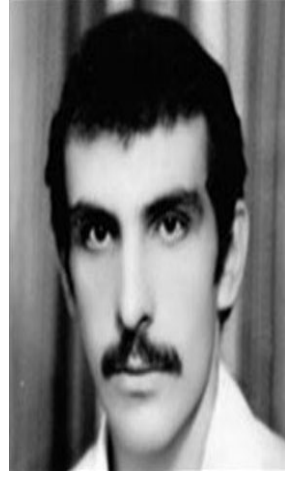

“Bütün arkadaşlarıma selam. Ben biniyorum, gidin anlatın dostlarımıza, anlatın arkadaşlarımıza”
(Ahmet Soner)

Kadir TANDOĞAN

“Beni düşünürken, dünyada tek oğlunuz, Kadir’inizi, yitirmiş bir kişi olarak değil, sadece binlerce kişiden biri olarak düşünmenizi isterim”
(Kadir Tandoğan)

* “Ben ve yüzlerce kişinin öldürülmesi, sınıf savaşını durdurmuyacak ve bu savaş, bu bozuk düzen tüm pislikleri ile tarihin çöp sepetine atılınca ya kadar sürecektir. Elveda”
(Mustafa Özenç)

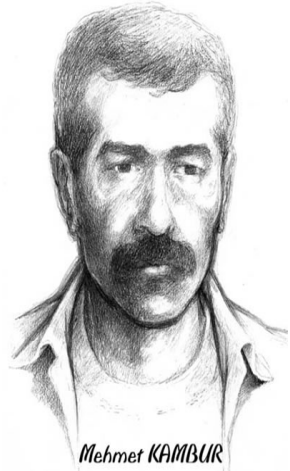
Ali AKTAŞ

“Aman ha... Aman mavişim, karamsarlık yok... Her karanlığın bir aydınlığı, her zorluğun çıkacağı bir düzlük vardır kuşkusuz.”
(Ali Aktaş)

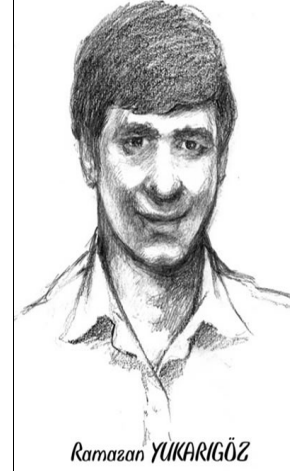
Ömer YAZGAN

“Hoşcakalın arkadaşlar, devrimci mücadelenizde size başarılar diliyorum. Kahrolsun faşizm”
(Ömer Yazgan)

Mehmet KAMBUR

“Tüm Gültepe halkına ve Türkiye halklarına selam. Ben halkımın mutluluğu için savaştım. Adım hüznle birlikte anılmasın”
(Ramazan Yukarıgöz)

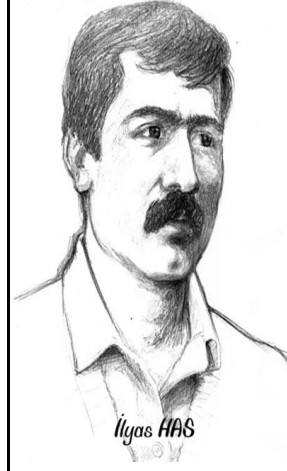
Ramazan YUKARIGÖZ

“Beni hayat devrimci yaptı. Nihai hedefin, mutlaka ama mutlaka bizim olacağı inancıyla...”
(Mehmet Kambur)

Erdoğan YAZGAN

“En çok sevdiğim dörtlüğü size de yazıyorum. Açardın yalnızlığında/ Mavi ve yeşil açardın/ Keklik kanı kınalı berrak/ Yenerdin acıları, kahpelikleri/ Sıktıkça cellat kemendi.”
(Erdoğan Yazgan)

İlyas HAS

“Şu an sizlere son mesajımı iletiyorum. Sizlerin yüzünü kara çıkararak hiçbir şey yapmadım. Bugünlerde size ağır gelen bu itham, gelecekte sizlere bir şeref payesi olarak görünecektir”
(İlyas Has)

Hıdır ASLAN

“Yüreğimin tüm sevgisi ile, tüm onurlu güçlerimle seni, sizi, hepinizi kucaklar, doyasıya öperim. Güçlü olun. Başı dik olun. O güzel günlerde tekrar yanınızda olacağım.”
(Hıdır Aslan)

4 Ocak 1982
Necati Vardar

“Canım arkadaşım Hilmi!..

Yazıtıma başlamadan önce, sonsuz sevgi, saygı, selamlarımı iletir, canevimin tüm y.... sicağıyla her iki ellerinden hasretle sıkırım.

Hilmi, göndermiş olduğun, en az senin kadar değeri biçilmesi ben- ce güç olan, yeni yıl kartını almış bulunmaktayım. Sevincimi bil- mem anlatmaya gerek var mı? Nasılsın?... Dost. Sanırım iyisin diyemeyeceğim. Çünkü böylesi koşullarda iyi olmak biraz güç. A- ma moralinin doruklarda olmasını tüm canevimle dilerim. Sen de beni soracak olursan? Ben sıhat bakımından 1.şubeden buraya gel- dikten sonra pek iyi olamıyorum. Bünyem öteki arkadaşlara naza- ran daha güçsüz ve zayıf. Kendimi, bir türlü toparlayıp, sağlıklı yaşam sürmem şimdilik olanaksız... Burada hücrede oluşumuz. Ha- va, güneş, doğa, tabiatın yoksun bırakılışımız, sıhat bakımını ters yönde etkilemekte. Birde gözlerim sızlıyor. Gazete günlük basını çok güç takip edebilmekteyim. Böylesi koşullar, varacağımız güzel, mutlu, özgür, aydın günlerin gelmesini engelleyemez kanısındayım. O günleri imgelemimde canlandırdıkça, sanki onu yaşamış onun- la bütünleşmiş gibi oluyorum. Çocuklarımızın yanaklarında kıpkır- mızı güllerin açması, onlarında şeker yiyebildikleri gün, işte o zaman mutluluk tablomuzun ışınları yavaş yavaş yaklaşmaktadır. Seninde dostların var, varmak için yarınlara EN GÜZEL GÜNLER uğrunda savaşım verenlerin olması dileyi ile. DOSTÇA KAL. Ö- LÜM SENİ YANILTMASIN..!

Nasılki yığılır yüzüne gecenin karanlığı

gözlerinle tek başına kalırsın, ölüm öylesine göz uçlarında savur, kavuştur yüreğini. Bak minicik bir çiçeğin kökleri bile yaşamak hırsıyla uykusuzdur.

Ölülerimiz, işte Stevan Flopeviç bir kahraman!!

F...ler sarmış çevresini, sehpa, boynunda ip ve o dalayıp son nefesini, bir bıçak gibi vuruyor...

kelimeleri dişleri arasından- haykırıyor, şiarını.

Kahrolsun F... Yaşasın mücadelemiz.

Stevan Flopev iç, onurun, direnmenin, insanlığın bekçisi!!!

ÖLÜM, SENİ, YANILTMASIN!...

düşün bir, bir yaşananları, alnını korkusuzca kaldır,

kimin yanındasın, yerin neresi?...

ve... senin en aresiz anında, tek silahın nedir?

ÖLÜM, SENİ, YANILTMASIN!...

Usanma hayata yaraşan sesi araştırmaktan.

Her kuşun palazlandığı bir yuva vardır. Her dal, güneşin ve rüzgarın avuçlarında, kendi hevesince boyanır.

Çünkü, yaşaması gerekiyor bir şeylerin, senin olan...

bak kollarını bağıyor, son defa bakıyor, dünyaya...

Nguan van Troi, birazdan göğsünü parçalayacaklar.

Ama kan onu geriletmiyor, başlıyor şarkısına,

Yaşasın hoşming Yaşasın Vietnam.

Damarlarım, damarlarına bağlı yaralarından, çünkü öldürülmek istenen benim de sevincimdir.

Nguanvantroionun bir siperi. Bir buğday tanesimidir?

Aynı anda toprağa düşer, düşmez, kırıpdayan o şarkı, bir buğday tanesi midir?...

ölülerimizin, sesleri dünyamız kadar bilge, birazdan kalkacakmış gibi, uzanıp bir sipere, koyulaşan ölülerimiz bakışları, uçmaya hazırlanan bir kartalınki kadar çevik sen bağrımı amansızca zorlayan siyahlık, unutma, öldürmekten da- ha kuvvetlidir ölebilmek...

ÖLÜM SENİ YANILTMASIN!.. Hiçbir zaman!

Acele yanıt yaz...D.. selamlar.”

10 Aralık 1981
İ. Ethem Coşkun

“Değerli dost merhaba, kimi zaman insan, bir şeyler yazabil- mek için kalemi eline aldığında, beyninde toparlamış oldukları bir anda dağılır, karışır. Neyi, nasıl yazsam?... sorusu usu kemi- rir durur. Düşünüyorum, duruyorum, düşünüyorum.

İşe hücremi anlatarak mı başlasam acaba? Yoksa, hasretimi, öz- lemimi, sevdami anlatarak mı başlasam? Yoksa ölüm denilen nesneylen boğuştuğumu, ona meydan okuduğumu anlatarak mı? Veya ‘kara dağların’daki rengarek kı çiçeklerini, laleyi, sümbü- lü... ovaları anlatarak mı başlasam? İyisi mi hücremden başla- yayım.

Burada çoğu zaman volta atıyorum. Böylelikle hem ısınmış olu- yorum, hem de zaman geçiyor. Dudaklarımda hasretlik, ayrılık, özgürlük şarkı ve türküleri mırıldanıyorum çoğu kez... İyisi mi fazla uzatmayayım... Satırlarımı istemeyerek noktalarken sana, mevsim dolayısıyla buz gibi hücremden, lodosu değil, poyrazı hiç değil, sam yeli gibi yüreğimin sıcaklığını estireyim mektu- bumla ne dersin?

Aydınlık, mutluluk, özgürlük dolu günler sana ve insanlığa ku- cak açsın.”

03 Şubat 1981
Seyit Konuk

“Canım Kardeşim,

‘Ben hiç mühim değilim yeter ki kurtulsun halkım.’ Karde- şim; annem ve babamı metin görünce moralim bir hayli yük- seldi. Canım kardeşim, cezaevlerinde en büyük şeyin moral olmalı, moralini daima yüksek tut. Çünkü bizim moral silahı- mız olmalı. Birtakım tatsız ve hatta çok kötü haber dahi almış olsan yine de üzülmemelisin; karamsarlığa bizde yer yok, di- ren! Yaşamdan ümidini hiç kesmeden. Çünkü yaşam mücade- ledir.. 146/1 ile 450/4 maddelerinden yargılanıyoruz. Biz seninde belirttiğin gibi bilerek yaptık. Adalet önünde çok iyi bir savunmayla çıkacağım. ‘Ben, beni değil, düşmanımı mah- kum edeceğim’

Benim için hiçbir zaman karamsar ve duygusal olma!..”

Onların Anısına

13
MART

Seyit Konuk

Necatt Varol

İ. Ethem Coşkun

DENİZLİLERDEN

12 EYLÜL İDAMLARINA

KARŞI

ANINIA YÜRÜYÜŞÜ

BİZİ YILDIRANMAZ

GEB

GENÇ
EMEKLİLER
BİRLİĞİ

DÖB

DEVİRLİMCİ
ÖĞRENCİ
BİRLİĞİ

İstanbul

16 Mart

Cumartesi

Saat:16:00

Taksim Tünel

Adana

13 Mart

Çarşamba

Saat:17:00

İnönü Parkı

İzmir

16 Mart

Cumartesi

Saat:15:00

YKM Önü

MÜCADELE BİRLİĞİ PLATFORMU